

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság

67.Pf. .../2015/4.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság

dr. Béres Zoltán ügyvéd (**fél címe1.**) által képviselt

felperes neve(felperes címe.) felperesnek

dr. Gombai Gabriella jogtanácsos (**fél címe2.**) által képviselt

alperes neve. (alperes címe.) alperes ellen

szerződés megszűnésének megállapítása iránt indított perében a **Pesti Központi Kerületi Bíróság**

15.P.../2014/13. sorszámú ítéletével szemben az alperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 39.000.- (harminckilencezer) Ft együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a 2007. május 15. napján megkötött ... ügyszámú kölcsönszerződés 2012. február 28. napján megszűnt. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül teljesítse elszámolási kötelezettségét a felperes vonatkozásában.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 237.654.- Ft perköltséget, amelyből 216.654.- Ft a felperesi ügyvédi munkadíj.

Ítéletének tényállásaként rögzítette, hogy a peres felek 2007. május 15. napján közjegyzői okiratba foglalt, ingatlan vásárlására vonatkozó, deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek. A felperes az alperes által rendszeresített űrlap kitöltésével 2011. december 30. napján végtörlesztési kérelmet nyújtott be az alpereshez, amelyen a végtörlesztés értéknapjaként 2012. február 28. napját jelölte meg. A felperes édesanyja 2012. január 26. napján megbízást adott a számlavezető bankjának az alperes által megküldött tartozáskimutatásban megjelölt devizaösszegnek megfelelő 3.371.000.- Ft átutalására. Ezen pénzüsszeg az alpereshez 2012. január 27. napján megérkezett és a felperes

hiteleszámlási számláján a végtörlesztés lebonyolítására rendelkezésre állt. Az alperes a felperesi hiteleszámlási számlán rendelkezésre álló összegből először a 2012. január 13. napján esedékes, majd a 2012. február 14. napján esedékes törlesztőrészlet összegét vonta le. Ezt követően a felek közötti szerződéses viszonyt 2012. február 28. napján végtörlesztéssel nem zárta le, a kölcsönszerződést nem szüntette meg. Erről írásban a felperest nem tájékoztatta. A rendelkezésre álló pénzüsszegekből még a 2012. március 14. napján esedékes törlesztőrészletet is levonta, majd a megmaradt összeget 2012. április 10. napján visszautalta.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre. A kölcsönszerződés kapcsán a felperes jogosult volt a Hpt. 200/B. § (1) bekezdése szerinti végtörlesztésre, amelyre vonatkozó kérelmét az alpereshez határidőben benyújtotta és azt az alperes befogadta. Az alperes a tartozáskimutatást a felperesnek írásban megküldte.

Kifejtette, hogy a Hpt. 200/B. § (2) bekezdésében foglalt törvényi feltételek teljesülése esetén a felperes kérelmére az alperesnek a felek közötti kölcsönszerződést meg kellett szüntetnie. Ez a szerződésnek a régi Ptk. 319. § (1) bekezdése szerinti közös megegyezéssel történő megszüntetését jelenti. A kölcsönszerződés megszüntetésére csak akkor volt lehetőség, ha az alperes átlátható, világos, egyértelmű tartozáskimutatást bocsát a felperes rendelkezésére, amely alapján befizetést tudott volna teljesíteni. Az alperes tartozáskimutatása azonban nem volt egyértelmű. A tartozáskimutatásban bár devizanemben feltüntette a végtörlesztés várható összegét, azt forintban nem határozta meg. A törvényi szabályozás szerint nem a felperes kötelezettsége a végtörlesztés összegének kiszámolása, még akkor sem, ha ez egy egyszerű számszaki művelettel megoldható. A tartozáskimutatás nem tartalmazott tényleges végösszeget, amely a felperest megfelelően tájékoztatta volna arról, hogy a szerződés megszűnéséhez, végleges lezárásához milyen összegű teljesítésre köteles. A jogszabály szerint az alperes a tartozáskimutatásban köteles a tartozás devizanem és jogcím szerinti bontására, amelyet ilyen összefüggésben az alperes teljesített. A felek közötti kölcsönszerződés tartós jogviszonynak minősül, ezért különösen fontos a felek együttműködése. A Ptk. 4. § (1) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettség körébe tartozik a tájékoztatási, értesítési kötelezettség is. Az alperestől a törvényi kötelezés alapján elvárható lett volna, hogy egyértelmű, pontos végösszeget tartalmazó tartozást kimutató tájékoztatást nyújtson a felperes részére. Amennyiben a felperes az alperes által meghatározott, várható összeget befizette és a kérelemben megjelölt értéknapon a számlán lévő pénzüsszeg a szerződés lezárásához nem volt elegendő, az alperesnek megfelelő írásos tájékoztatás mellett, határidő kitűzésével fel kellett volna hívnia a felperest a még hiányzó összeg befizetésére. Az alperes ezen kötelezettségének nem tett eleget. A telefonhívás nem tekinthető megfelelő értesítésnek, ahhoz joghatás nem fűzhető, megjegyezve, hogy annak ténye igazolásra sem került.

Megállapította, hogy a felperes által végtörlesztés céljából átutalt pénzüsszeg nagyságához képest a hiányzó részösszeg elhanyagolható mértékű volt, amely jelzi, hogy a felperes szándéka a végtörlesztésre irányult. Ebből kifolyólag az alperesnek a Ptk. 4. § (1) bekezdése alapján a

felperessel egyeztetett módon, kölcsönösen együttműködve kellett volna eljárnia és a hiányzó részösszeg befizetésére a felperest írásban felszólítani, azt jóhiszeműen nem számolhatta el az aktuális havi törlesztőrészletekre. Amennyiben a felperes felhívás ellenére a megjelölt határidőn belül ezt a részösszeget nem fizeti meg, úgy az alperesnek valóban nem lett volna kötelezettsége a szerződés lezárása.

Fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alperes a Hpt. 200/B. § (2), (3) és (3/a.) bekezdésében foglalt kötelezettségét maradéktalanul nem teljesítette. Az alperes a tájékoztatási és értesítési kötelezettségét megszegve elvonta a felperestől a lehetőséget, hogy a szerződést a vonatkozó törvényi rendelkezések alapján közös megegyezéssel megszüntesse. A felperes a Hpt. 200/B. §-ában szabályozottak szerinti végtörlesztés feltételeinek megfelelt. A felperes határidőben benyújtotta kérelmét az alperesnek, a szerződés lezárásának értéknapiját meghatározta és a jogszabályban előírt 2012. január 30. napja előtt - az alperes által meghatározott tartozáskimutatásnak megfelelően - a forintösszeget az alperes rendelkezésére bocsátotta. A szerződés tényleges megszüntetése az alperes jogszabálysértése miatt nem történhetett meg.

Mindezekre figyelemmel megállapította, hogy a felek közötti kölcsönszerződés a Ptk. 319. § (1) bekezdése alapján közös megegyezéssel 2012. február 28. napján megszűnt. Mivel a felek között elszámolás nem volt, a felperes pedig az elmúlt két évben is folyamatosan teljesítette törlesztési kötelezettségét, ezért a felek a Ptk. 319. § (2) bekezdése alapján a 2012. február 28. napján megszűnt kölcsönszerződéshez képest kötelesek elszámolni egymással.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben tartalma szerint az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes első- és másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

Fellebbezésében előadta, hogy a tervezett végtörlesztés értéknapiján, 2012. február 28. napján a tartozás összege 3.365.085,6.- Ft volt. A tartozáskimutatásban az alperes tájékoztatta a felperest arról, hogy az értéknapon várható tartozás összege nem tartalmazza a hiteleszámlási számla egyenlegét és a lejárt tartozás összegét. A Hpt. rendelkezéseivel összhangban tájékoztatta a felperest arról is, hogy az értéknapiig bekövetkező törlesztőrészletek esedékessége 2012. január 13. és 2012. február 14. napja, amely napokon a felperesnek a végtörlesztési szándékától függetlenül az esedékes összegeket teljes egészében meg kell fizetnie. A szerződés alapján tehát a felperes a végtörlesztés napjáig köteles volt a havi törlesztéseket is teljesíteni, amely rendszeres törlesztési kötelezettségéről az alperes a szokott módon nyújtott tájékoztatást a felperes részére. Mindezek alapján a felperes tisztában volt azzal, hogy őt fizetési kötelezettség terheli. A felperes 2012. január 27-én a hitelszámlási számlára megfizetett 3.378.000.- Ft-ot. A felperes azonban a 2012. január 13. napján esedékessé vált törlesztőrészletből az aktuális árfolyamon számolt 41.490.- Ft helyett csak 40.000.- Ft-ot teljesített. A felperes a 2012. február 14. napján esedékes törlesztőrészletet annak ellenére nem fizette meg, hogy az alperes a tartozáskimutatásban erre külön felhívta a felperes figyelmét. Az alperes a beszédési sorrendnek megfelelően a végtörlesztéshez szükséges összegből először levonta

a késedelmes tartozás összegét. Erre figyelemmel a végtörlesztésre megadott értéknapon a hitelezszámolási számla egyenlege 3.330.841.- Ft volt, amely kedvezményes árfolyamon számítva sem volt elegendő a végtörlesztéshez. Megjegyezte, hogy a végtörlesztéshez szükséges összeg akkor sem nyújtott volna elegendő fedezetet, ha az alperes nem él a Ptk.-án alapuló beszedési jogával. Ebben az esetben ugyanis a végtörlesztési összeg az elmaradt esedékes törlesztőrészlettel és a késedelemből adódó kamatok összegével megnövekedett volna.

Mindezekből megállapítható, hogy a felperes kedvezményes végtörlesztése kizárólag a felperes szerződésszegő magatartása, azaz a 2012. február 14. napján esedékes törlesztőrészlet meg nem fizetése okán hiúsult meg. Az alperes a felperes végtörlesztési kérelme kapcsán mindenben a Hpt. és a kölcsönszerződés előírásainak megfelelően járt el, eleget tett a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek és az őt terhelő együttműködési kötelezettségnek. A tartozáskimutatás a jogszabály alapján részletesen, jogcímenként lebontva tartalmazta a végtörlesztéshez szükséges alapösszeget, amely alapján a végtörlesztés végrehajtható lett volna, amennyiben a felperes az esedékes törlesztőrészlet megfizetésére vonatkozó kötelezettségének a tájékoztatásnak is megfelelően eleget tesz. Az alperes tartozáskimutatása teljes mértékben tartalmazta a Hpt. 200/B. § (3/a) bekezdésében foglalt tartalmi elemeket. A Hpt. 200/B. §-a a bankokra nem írt elő az általános eltérő külön tájékoztatási kötelezettséget, a standard tájékoztatási kötelezettségének pedig az alperes eleget tett. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel kellőképpen, figyelmen kívül hagyta az alperes által előterjesztett okirati bizonyítékokat is. Az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő és iratellenes, valamint a hiányos tényállásból jogilag téves következtetést vont le, amikor az alperestől olyan magatartást várt el, amely az alperesnek nem volt jogszabályi kötelezettsége és amely a felperes szerződésszegő magatartása miatt szintén nem eredményezhette volna a végtörlesztés sikerességét.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

Előadta, hogy a felperes a tartozáskimutatásban megjelölt összeget végtörlesztés címén az alperes rendelkezésére bocsátotta, azt pedig nem kérte, hogy a szerződés megszűnéséhez szükséges elszámolást csupán egy hónap múlva bonyolítsák le. Nem vitatta, hogy az esedékes részletet nem fizette be. Álláspontja szerint azonban az általa végtörlesztés címén megfizetett összegről az alperes nem rendelkezhetett volna eltérően, abból más címen semmilyen összeget nem vonhatott volna le, illetőleg levonás esetén az együttműködési kötelezettsége körében a felperest erről tájékoztatnia kellett volna. A végtörlesztés tehát azért hiúsult meg, mert az alperes az együttműködési kötelezettségét megsértette.

Az alperes fellebbezése alapos.

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság döntését.

Az alperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki.

A szerződés megszűnésének legáltalánosabb esete, ha a szerződés tartalmának megfelelően azt a felek teljesítik, ezzel a szerződés betölti gazdasági rendeltetését. A szerződés megszűnhet tartalmának megvalósulása nélkül is, ennek eseteit szabályozza a régi Ptk. XXVI. fejezetében, a 319. § - 323. §-aiban.

A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) 200/B. § lehetőséget biztosított többek között a devizaalapú kölcsönszerződés alapján teljesített teljes előtörlesztés megfizetése (végtörlesztés) esetén a kölcsönszerződés Ptk. 319. § (1) bekezdésének megfelelő, közös megegyezéssel történő megszüntetésére, abban az esetben, ha a fogyasztó a Hpt. 200/B. §-ban előírt valamennyi feltételnek eleget tesz. Ezen jogszabályi rendelkezés szerint a szerződés végtörlesztéssel történő megszüntetésére kizárólag abban az esetben van lehetőség, ha a kölcsönszerződés vonatkozásában a teljes előtörlesztés megtörténik, tehát valamennyi kölcsönszerződéssel kapcsolatos tartozás kifizetésre kerül

Nem osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy az alperes tartozáskimutatása nem volt egyértelmű. Nem vitásan az alperes ezen tartozáskimutatásban a végtörlesztés időpontjaként felperes által megjelölt értéknapon várható tartozás összegét csak devizában tüntette fel, azonban az alperes helyes hivatkozása szerint a végtörlesztés megghiúsulását nem ez a körülmény okozta. A felperes a tartozáskimutatásban megjelölt devizaösszeg és a Hpt. 200/B. § (1) bekezdése szerinti árfolyam figyelembevételével számított forintösszeget a jogszabályban megadott határidőben átutalta az alperes részére.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a tartozáskimutatásban az alperes kifejezetten felhívta a felperes figyelmét arra, hogy az általa megjelölt értéknapi két törlesztőrészlet - 2012. január 13. és 2012. február 14. napján - esedékessé válik, amelyeket az előtörlesztési szándékától függetlenül teljes egészében meg kell fizetnie. Tájékoztatta arról is, hogy a törlesztőrészletek elszámolása az elszámolás napján érvényes törlesztési árfolyamon történik. Felhívta továbbá a felperes figyelmét, hogy az általa megjelölt várható tartozás adatai módosulhatnak abban az esetben, ha az értéknapi esedékessé váló törlesztőrészletet esetlegesen késedelmesen fizeti meg.

Ennek alapján megállapítható, hogy az alperes a tartozáskimutatásban egyértelmű tájékoztatást adott a felperesnek arról, hogy a végtörlesztés lebonyolításához milyen összegű és mikor esedékes tartozás megfizetésére van szükség. Ezen túlmenően az alperes által kibocsátott, „jogszabály által biztosított rögzített árfolyamon történő végtörlesztésről szóló tájékoztatás” 4.4. pontjában is szerepel, hogy a bank kizárólag akkor indítja el az előtörlesztési folyamatot, ha a tartozás kiegyenlítéséhez szükséges összeg maradéktalanul rendelkezésére áll.

A felperes maga sem vitatta, hogy az alperes egyértelmű tájékoztatása ellenére a megjelölt értéknapi esedékessé váló törlesztőrészlet-fizetési kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget. Ebből kifolyólag helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy a megjelölt értéknapon a felperes szerződésszegő magatartása folytán nem állt rendelkezésre elegendő összeg a szerződés végtörlesztéssel történő megszüntetéséhez.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében előadott azon érvelés kapcsán, miszerint a tartozáskimutatásban megjelölt összeget végtörlesztés címén utalta át az alperesnek, így azt az alperes nem volt jogosult más célra felhasználni, megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az alperes helyes fellebbezési hivatkozása szerint ezen körülménynek nem volt relevanciája annak megítélése szempontjából, hogy a megjelölt értéknapon nem állt rendelkezésére elegendő összeg a szerződés végtörlesztéssel történő megszüntetéséhez.

Amennyiben ugyanis az alperes a végtörlesztés címén rendelkezésre bocsátott összegből az időközben esedékessé váló törlesztőrészleteket nem vonta volna le, úgy - a tartozáskimutatásban szereplő tájékoztatás szerint is - a végtörlesztéskor fizetendő összeg a meg nem fizetett törlesztőrészletekkel és azok késedelmi kamataival megnövekedett volna. Erre tekintettel ez esetben sem állt volna rendelkezésre a szerződés megszüntetéséhez szükséges összeg.

A fentiekre figyelemmel a kölcsönszerződésből fennálló tartozás maradéktalan megfizetése hiányában nem álltak fenn a Hpt. 200/B. § szerinti végtörlesztés feltételei, ezért nem volt helye a szerződés végtörlesztéssel történő megszüntetésének.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a kifejtettek tekintettel a szerződés kizárólag a jogszabályban szabályozott esetekben és módokon szűnhet meg. A felperes által hivatkozott esetleges alperesi szerződésszegés (az együttműködési kötelezettség megszegése) önmagában annak bizonyítottsága esetén sem eredményezi a felek közötti szerződés megszűnését.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének második fordulata alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért az alperes mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárásban pernyertesnek minősül.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperesnek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése szerint 10.000.- Ft elsőfokú és a 3. § (3) és (5) bekezdése alapján 5.000.- Ft másodfokú jogtanácsai munkadíjból, valamint az alperes által az Itv. 39. § (3) bekezdés b.) pontja és 46. § (1) bekezdése szerint lerótt 24.000.- Ft fellebbezési illetékből álló, összesen 39.000.- Ft együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2015. április 14.

dr. Ilisz Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Rajnai Gabriella s.k.
előadó bíró

. Lakner Szilvia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: